

Reisje over het IJ

'Amsterdam is zoveel groter dan alleen grachten, musea en winkels'

Varen Op zondagen kunt u vanaf CS mee op reis over het buiten-IJ met een historische salonveerboot. Langs de IJ-oeveren richting Nieuwendam en verder via de Oranjesluizen richting Durgerdam - en weer terug. Stuwende kracht achter deze zondagse reises is Frank Hemminga, liefhebber van varende erfgoed. "Ik wil vooral dat mensen genieten van deze vaartocht."

De drieënzeestigjarige Frank Hemminga begon 25 jaar geleden met het organiseren van vaartochten met de historische salonveerboot IJveer X: veel teakhout, messing schroeven en met vakmanschap gemaakt. Dit doet Hemminga vrijwillig naast zijn baan als adviseur openbaar vervoer. Hemminga: "Vijftig jaar geleden namen de bewoners van de dijkdorpen en de werkers bij Stork en Keijzen dezelfde route richting Nieuwendam. Nu nemen we toeristen en Amsterdammers mee op onze reis van ruim drie uur. We varen vandaag met IJveer 35, omdat ons eigen IJveer X voor restauratie aan de wal ligt. We kunnen voor een vriendelijk tarief de voormalige GVB douaneboot Tanja huren en deze, IJveer 35, de vroegere personeelsboot van Keijzen, het toemnalige chemiebedrijf."

Mevrouw Buysman

Mevrouw Greet Buysman (92) is opgegroeid aan de Nieuwmarkt. "Mijn ouders hadden een zuivelwinkel. We woonden in de kelder en speelden veel op straat. Mijn ouders waren altijd druk in de zaak en wij kinderen gingen vaak erop uit." Ze vertelt over haar fietstocht vroeger met haar jongere zusje achterop. "We vertrokken met de fiets, vanaf de Nieuwmarkt met de pont richting noordelijke IJ-oeveren. Ik was een jaar of tien. We speelden in het Vliegenvos. Ja, dat is het oudste stadshuis van Amsterdam. We gingen erop uit, zo klein als we waren." Een ondernemende dame, nog steeds: "Ik vind het helemaal niet erg om alleen op stap te gaan, dan hoef ik voor niemand te zorgen. En er is altijd wel iemand die je helpt, wanneer je alleen reist."

Frank Hemminga (midden), mevrouw Buysman (midden) samen met de bemanning van IJveer 35 | Foto Lenette van der Plas

Nieuwendam

Franse toeristen luieren op het dek, twee mannen, veertigers, zoeken een fijne plek op een bank. Hun racefietsen gaan mee. Ook mevrouw Buysman (92) stapt aan boord. Ze kent Noordelijke oeveren vanaf haar jonge jeugd. Als kind speelde ze vaak in het WH Vliegenvos. IJveer 35 vertrekt. Langs de oeveren van het IJ staan de oude fabrieken, loodsen en werven van Stork en aan de overkant de voormalige pakhuizen op KNSM-eiland, vertelt Hemminga. Hij houdt van het uitzicht op het hedendaagse, naast de industriële architectuur. Via het zijkanaal K, langs het WH Vliegenvos, legt het IJveer aan in Nieuwendam, op de steiger de originele bolders, de haltepaal van vroeger en de authentieke bestrating. Sommige passagiers stappen af en vervolgen hun weg per fiets door Waterland. IJveer 35 vaart verder richting Durgerdam.

Durgerdam

Het IJveer vaart langs de Oranjewerf, waar actieboot de Sirius van Greenpeace voor anker ligt. Verder langs Schellingwoude, door de Oranjesluizen -een bijzondere ervaring- richting Durgerdam, waar de boot een half uur anmeert aan de steiger van Zeilvereniging het Y. De boot wordt opgewacht door havenmeester Rik Zwaneveld. Hij is trots dat de haven,

IJveer 35 in de haven van Nieuwendam | Foto Peter Spenneman

130 jaar oud, zijn oude karakter heeft behouden. Een echnpaar stapt op, blij verast met het onverwachte tochtje op het mooie authentieke schip. "Ja, de fietsen kunnen mee aan boord."

Kaartjes en koffie

De schipper aan boord is een professional van GVB. Hij heeft veel kapiteinservaring op de pont en rondvaartboten. "Ik vind het leuk om met mensen een praatje te maken." De matrozen zijn allen vrijwilligers. Tom is een van hen: "Ik regel

Frank: "Toeristen kunnen nu de buitengebieden van Amsterdam zien vanaf het water. Amsterdam is zoveel groter dan alleen grachten, musea en winkels." Hij zou graag een halte voor elkaar krijgen bij Schellingwoude. "Vroeger voer de veerdienst van Nieuwendam naar Schellingwoude. Je kunt er over de sluis lopen. Dat zou een leuke beleving zijn voor de gasten aan boord."

Stadsdeel Noord en Haven Amsterdam ondersteunen de vaartochten van stichting Move. Hemminga: "Ik ben een bouw-er, ik houd van dingen van de grond krijgen." Voor Vuurtoreneiland keert de salonveerboot om. Terug naar CS. De schipper en zijn bemanning helpen Greet met het afstapje en wuiven bij afscheid.

Tot en met zondag 9 oktober kunt u iedere zondag een tocht maken met IJveer X (met een extra vaardag op zaterdag 29 oktober tijdens 24H Noord). Een retour Durgerdam kost € 12,- of € 8,50 met StadsPas, content te voldoen. Vertrek vanaf Pier 14. Kijk voor de afvaarten op www.move-amsterdam.nl

